

2. ROK 2009

2.1 Počet cizinců a věková struktura

Stejně jako v roce 2005 začíná analýza v roce 2009 kapitolou zabývající se počty a podíly cizinců a jejich věkovou strukturou.

Graf č. 24 ukazuje tříletý vývoj počtu cizinců na území České republiky. Mezi roky 2007 a 2008 došlo k poměrně výraznému vzestupu počtu cizinců. Počet cizinců vzrostl o více jak padesát sedm tisíc osob. Naopak meziroční přírůstek v následujícím roce nebyl tak výrazný, jednalo se o necelých dvacet tisíc osob*).

Tak jako rostl za poslední tři roky absolutní počet cizinců registrovaných na našem území, rostla i hodnota podílu cizinců na celkovém počtu obyvatel. Nejvyšší hodnoty dosáhla v posledním sledovaném roce tj. 2009 a lze předpokládat, že v dalších letech ještě poroste (viz Tab. č. 3).

Koláčový graf č. 25 ukazuje strukturu cizinců podle státního občanství. Největší podíly zaujímají již tradičně občané Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu. V absolutních číslech byl počet cizinců ukrajinského státního občanství 131 927, počet cizinců slovenského státního občanství 74 740 a cizinců vietnamského státního občanství bylo v roce 2009 v České republice 60 685. Zbýlé státní občanství zasahovaly do struktury pouze minimálně.

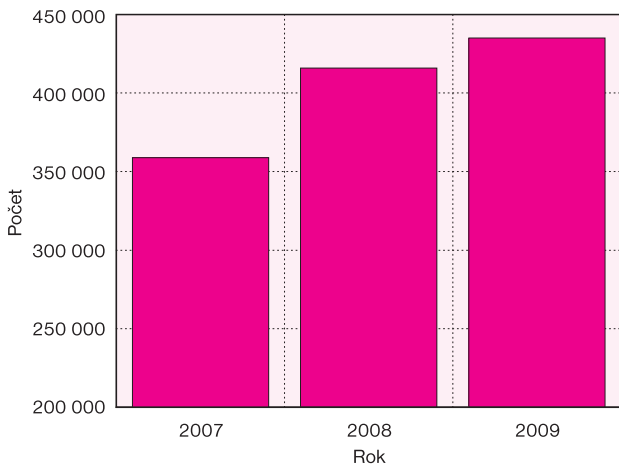
Věkové pyramidy v grafech č. 26 a 27 ukazují strukturu populace obyvatel České republiky a cizinců v České republice. V případě věkové struktury cizinců je vidět největší zastoupení ve „střední“ části pyramidy. Jedná se tedy o cizince produktivního věku, kteří v roce 2009 pobývali v České republice zřejmě z důvodu výkonu povolání. Relativně vyšší počty cizinců se nacházely také ve „spodní“ části pyramidy. Pravděpodobně se jedná o děti cizinců, kteří do České republiky přicházely spolu se svými rodiči, kteří se sami nacházejí v již zmíněné „střední“ části pyramidy. Naproti tomu věková pyramida České republiky nejeví známky jakýchkoliv extrémů. Jedná se o typ pyramidy s převažující reprodukční a postreprodukční složkou, tedy o typ stacionární až regresivní.

Tab. č. 3: Podíl cizinců v ČR k 1. 7. daného roku

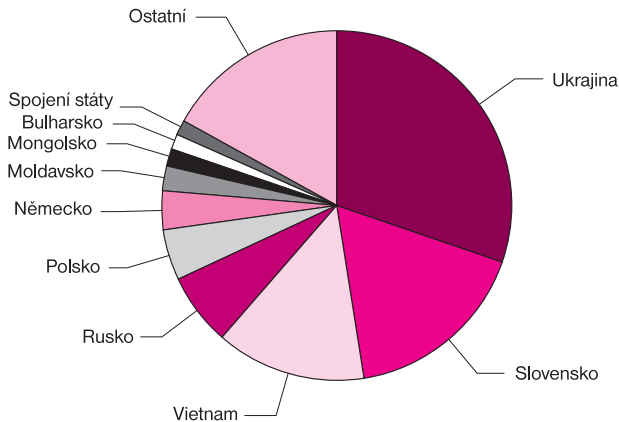
	2007	2008	2009
Podíl cizinců	3,48	3,99	4,15

*) Platí pro data k 1. 7. roku 2008 a 2009. Údaje k 31. 12. roku 2008 a 2009 ukázaly mírný pokles počtu cizinců na území České republiky.

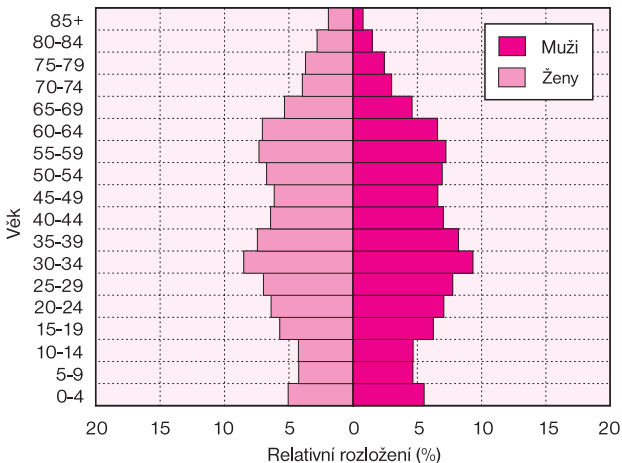
Graf č. 24: Vývoj počtu cizinců v jednotlivých letech k 1. 7. daného roku

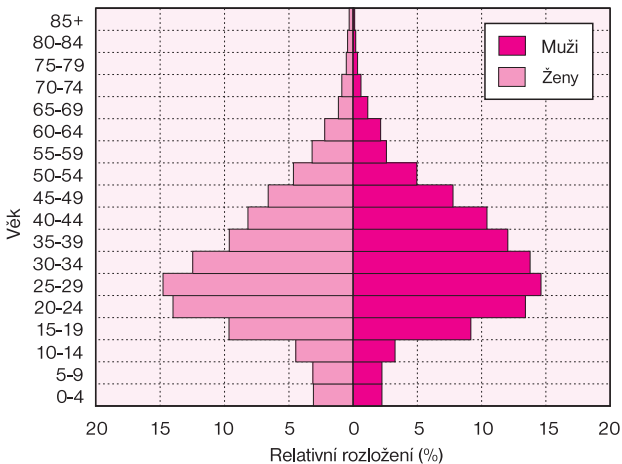
Graf č. 25: Struktura cizinců podle státního občanství k 1. 7. 2009

Graf č. 26: Věková struktura občanů ČR k 1. 7. 2009

Graf č. 27: Věková struktura cizinců v ČR k 1. 7. 2009

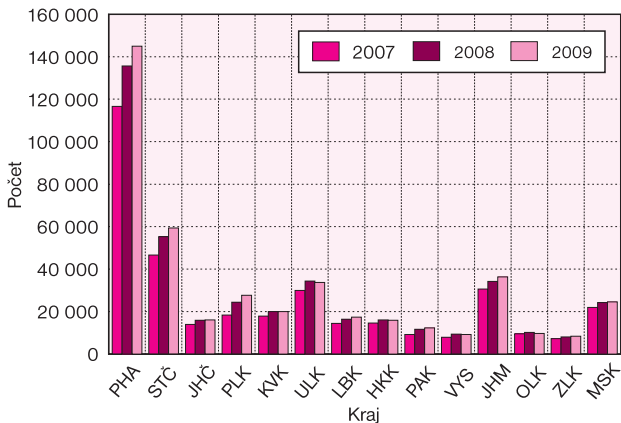

Graf č. 28 znázorňuje absolutní počty cizinců v krajích ČR v letech 2007 až 2009. Mezi těmito roky došlo k vzestupu počtu cizinců téměř ve všech krajích. Stagnace byla zaznamenána pouze mezi lety 2008 a 2009, a to u krajů Jihočeského, Královhradeckého, Olomouckého, Zlínského a Moravskoslezského. Pokles počtu cizinců nastal mezi lety 2008 a 2009 pouze v kraji Vysočina. Z grafu je, mimo již zmiňované, vidět kraje s nejvyššími počty cizinců. Jedná se o Hlavní město Prahu, Středočeský a Jihomoravský kraj. Naopak mezi kraje s nejnižšími počty cizinců se zařadily Olomoucký a Zlínský kraj a kraj Vysočina.

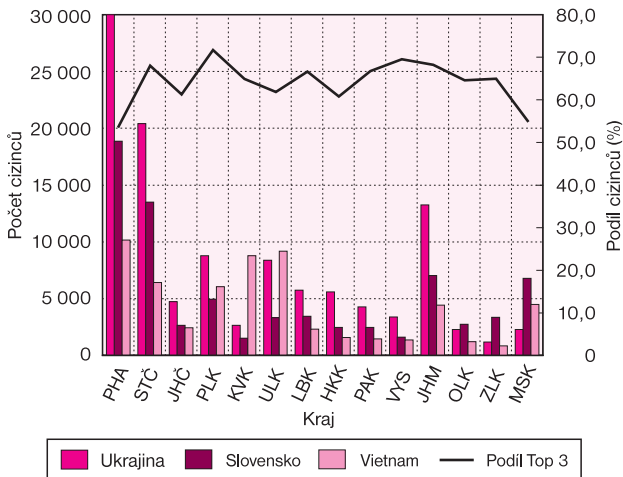
Stejně jako v roce 2005, ukazuje graf č. 29 absolutní počty cizinců třech nejčastějších státních občanství podle krajů a podíl těchto tří občanství z celkového počtu cizinců. Nejvyšší počet cizinců byl k vidění opět v Hlavním městě Praze. S poměrně značným odstupem následoval Středočeský kraj a dále Jihomoravský. U některých krajů převažovalo více jedno ze zobrazených tří státních občanství. V případě Moravskoslezského kraje to byli občané Slovenska, jejichž přítomnost ve větším počtu by bylo možno vysvětlit geografickou blízkostí kraje ke Slovenské republice. Podíl třech nejčastějších státních občanství na celkovém počtu cizinců se téměř ve všech krajích pohyboval pod 70 %. Jen v Hlavním městě Praze a Moravskoslezském kraji byl podíl výrazněji nižší. Ukazuje to na pestřejší složení cizinců ve jmenovaných krajích.

Mapa č. 8 nabízí regionální pohled na počet a hrubou věkovou strukturu cizinců v roce 2009. Nikterak překvapivě se nejvyšší počet cizinců nacházel v hlavním městě a v jeho nejbližším okolí, tedy ve Středočeském kraji. Naopak nejmenší počty cizinců byly zaznamenány v moravských krajích, resp. v hraničních česko-moravských krajích. Absolutně nejmenší počet cizinců se nacházel ve Zlínském kraji (8 273 osob). Věková struktura se mezi kraji téměř neliší. Ve všech krajích výrazně převažovala reprodukční složka, následována složkou dětskou. Pouze v Moravskoslezském kraji bylo relativně vyšší zastoupení postreprodukční složky obyvatel.

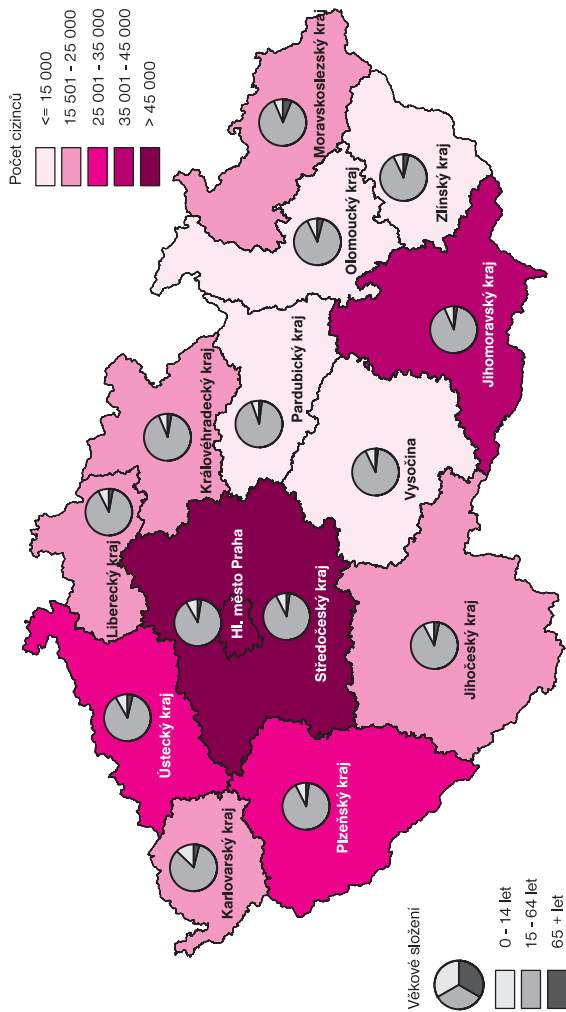
Graf č. 28: Vývoj počtu cizinců v krajích v jednotlivých letech k 1. 7. daného roku

Graf č. 29: Počet a podíl cizinců k 1. 7. 2009 (Top 3)

Mapa č. 8: Počet cizinců a jejich věkové složení v krajích ČR k 1. 7. 2009

Další informace o postavení cizinců v jednotlivých krajích jsou obsaženy v tabulce č. 4. Relativně se nejvyšší počet cizinců nacházel v Hlavním městě Praze, podobně jako v případě absolutních počtů. Na druhém místě se ovšem neumístil Středočeský kraj, tak jako v případě absolutním počtů, ale kraj Karlovarský (6,49 %). Rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším podílem mezi kraji činí více jak 10 procentních bodů. Relativně nejnižší podíl cizinců se nacházel ve Zlínském kraji (1,40 %), což v tomto případě odpovídá také nejnižšímu absolutnímu počtu cizinců.

Tab. č. 4: Podíl cizinců v jednotlivých krajích na obyvatelstvu ČR k 1. 7. 2009

Kraj	2009
Hlavní město Praha	11,66
Středočeský kraj	4,78
Jihočeský kraj	2,51
Plzeňský kraj	4,83
Karlovarský kraj	6,49
Ústecký kraj	4,03
Liberecký kraj	3,95
Královéhradecký kraj	2,86
Pardubický kraj	2,38
Vysočina	1,78
Jihomoravský kraj	3,15
Olomoucký kraj	1,51
Zlínský kraj	1,40
Moravskoslezský kraj	1,97

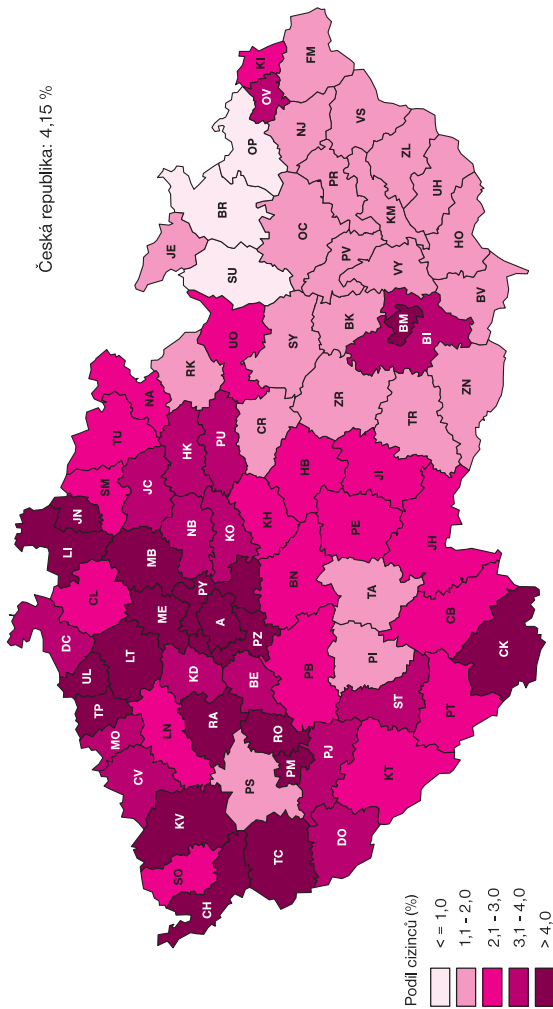
V roce 2009 rozdělovaly hodnoty podílu cizinců na obyvatelstvu republiku přibližně na dvě poloviny. Povětšinou vyšší hodnoty se nacházely v Čechách, zatímco nižší na Moravě a ve Slezsku. Výjimkou jsou velká krajská města, resp. okresy Brno-město a Ostrava-město. V Čechách se také výjimečně nacházely okresy s nižší hodnotou podílu, byly to zejména okresy Plzeň-sever, Písek a Tábor. Nejvyšší podíl cizinců se nacházel v Hlavním městě Praze (11,71 %), za kterým následovaly okresy Mladá Boleslav, Cheb a Karlovy Vary, které překročily 8% hranici. Na druhém konci pořadí se umístily okresy Šumperk, Opava a Bruntál se svým absolutním minimem (0,81 %). Zbylé dva vyjmenované okresy nepřekročily 1% hranici (viz Mapa č. 9).

K 1. 7. 2009 se průměrný věk cizinců pohyboval v rozmezí méně jak 33 let až k více než 43 let. Okresy patřící svými hodnotami průměrného věku k nejnižším byly ve sledovaném roce „roztroušeny“ v rámci republiky. Nejnižší průměrný věk byl v okrese Cheb s hodnotou 32,83 let. Pod hranici 34 let se v roce 2009 dostaly ještě okresy Havlíčkův Brod, Plzeň-Město a Blansko. Hodnota věku v okrese Tachov se dostala přesně na 34,0 let. V ostatních věkových intervalech došlo k částečnému seskupení okresů. Tak např. v intervalu 34,1-36,0 se nejvíce okresů nacházelo jak blízko, tak v širším okolí Hlavního města Prahy. V rámci intervalu 36,1-38,0 se většina okresů nacházela spíše při jižní hranici republiky. Nejvyšších hodnot průměrného věku bylo dosaženo v okresech na východě a severovýchodě republiky s výjimkou okresu Ostrava-město. Nejvyšší průměrný věk v České republice byl zaznamenán v okrese Karviná (viz Mapa č. 10).

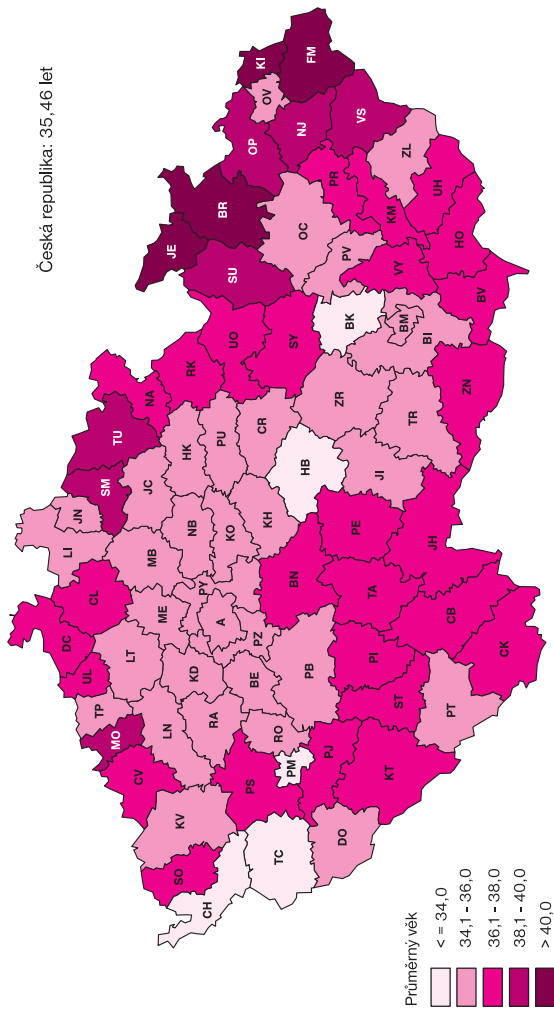
Závěr

Podobně jako v roce 2005 převažovali i v roce 2009 na našem území cizinci v produktivním věku. Nejvíce cizinců žilo v hlavním městě a jeho okolí. Hlavní město zaujalo první pozici také z hlediska podílu cizinců na všech obyvatelích ČR. Hodnoty průměrného věku odpovídají věkové struktuře. Vyšší hodnoty byly zaznamenány spíše na východě republiky. Struktura cizinců podle státního občanství zůstala i v roce 2009 podobná té v roce 2005 - nejvíce cizinců poházelo z Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu.

Mapa č. 9: Podíl cizinců na obyvatelstvu ČR v okresech k 1. 7. 2009

Mapa č. 10: Průměrný věk cizinců v ČR v okresech k 1. 7. 2009

2.2 Porodnost

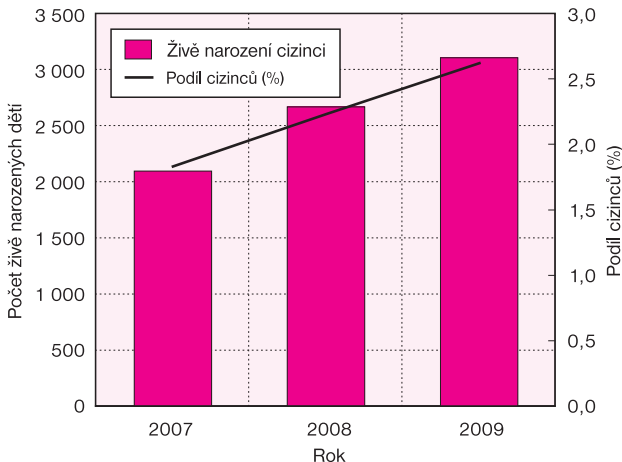
Počet živě narozených cizinců stále poměrně výrazně roste. Spolu s tím roste také podíl narozených cizinců na všech živě narozených dětech. V roce 2009 se jejich počet přehoupl přes tři tisíce a podíl přesáhl hodnotu 2,5 %. Při pohledu na graf č. 31 zobrazující strukturu živě narozených cizinců je vidět, že nejvíce dětí se narodilo se státním občanstvím Vietnamu, Ukrajiny a Slovenska. Ostatní státní občanství promluvila do struktury narozených v mnohem menší míře.

Mapa č. 11 ukazuje regionální situaci z pohledu plodnosti, resp. porodnosti. V mapě jsou obsaženy informace trojího typu (úhrnná plodnost, podíl živě narozených cizinců a počet živě narozených cizinců). Rozdělení republiky podle úrovně úhrnné plodnosti není již tak výrazné jako tomu bylo v roce 2005. Nejvyšší hodnoty úhrnné plodnosti se nacházely v západní části republiky, v krajích Ústeckém a Karlovarském, kde úroveň úhrnné plodnosti dosáhla nejvyšší hodnoty (1,27). Na opačném konci republiky se mezi kraje s vyšší hodnotou ukazatele zařadil Zlínský kraj. Nejnižší hodnota byla zjištěna v sousedním Olomouckém kraji (0,33).

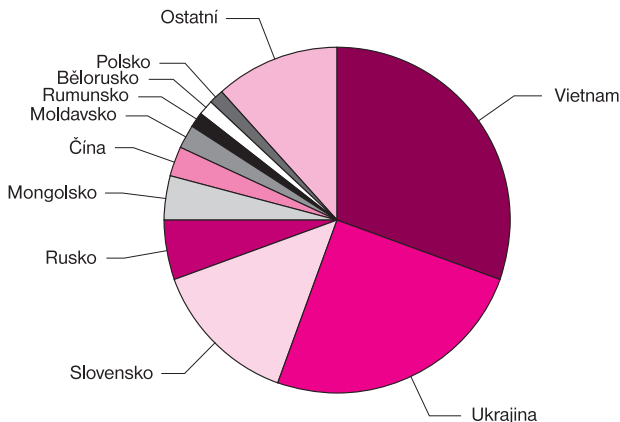
Další informace obsažena v mapě je podíl živě narozených cizinců ze všech živě narozených dětí. Zde se situace mírně liší, mezi kraji dominovalo Hlavní město Praha s hodnotou podílu 7,78 %, za kterým se zařadil Karlovarský kraj (7,24 %). Naopak nejmenší podíl živě narozených cizinců byl zaznamenán v Olomouckém kraji (0,52 %) a dále v kraji Vysočina (0,99 %).

Doplňující informací jsou absolutní počty živě narozených cizinců v jednotlivých krajích. Nejvíce cizinců se narodilo v krajích s „významným“ krajským městem. Takto se absolutně nejvíce cizinců narodilo v Hlavním městě Praze (1 127 dětí). Další kraje měly velmi výrazný odstup. Druhý kraj s nejpočetnějším zastoupením živě narozených cizinců byl sousední Středočeský kraj s „pouze“ 296 narozenými. Nejméně cizinců se narodilo v Olomouckém kraji (34) a v kraji Vysočina (54).

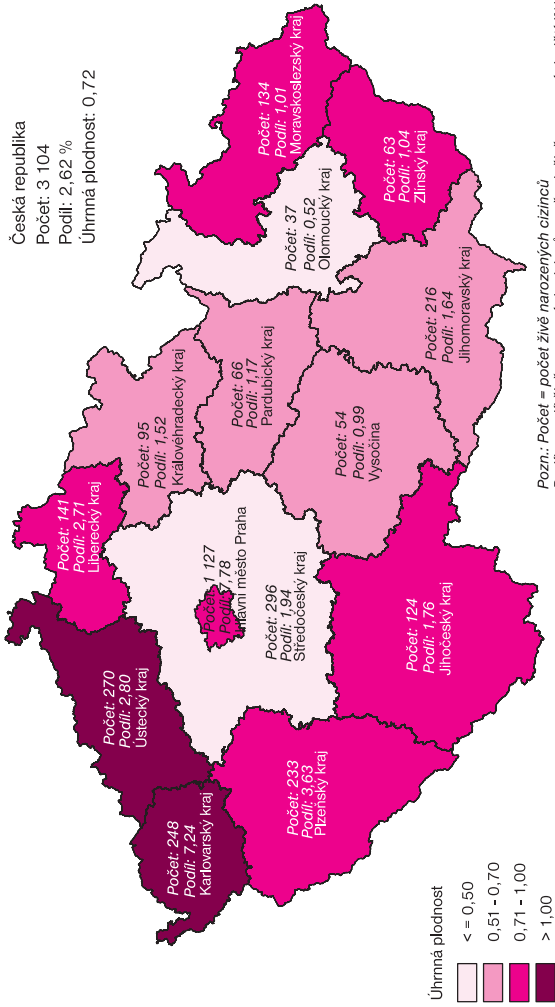
Graf č. 30: Počet a podíl živě narozených cizinců ve vybraných letech

Graf č. 31: Struktura živě narozených cizinců v roce 2009 (Top 10)

Mapa č. 11: Intenzita plodnosti, počet narozených cizinců a podíly v krajích ČR v roce 2009

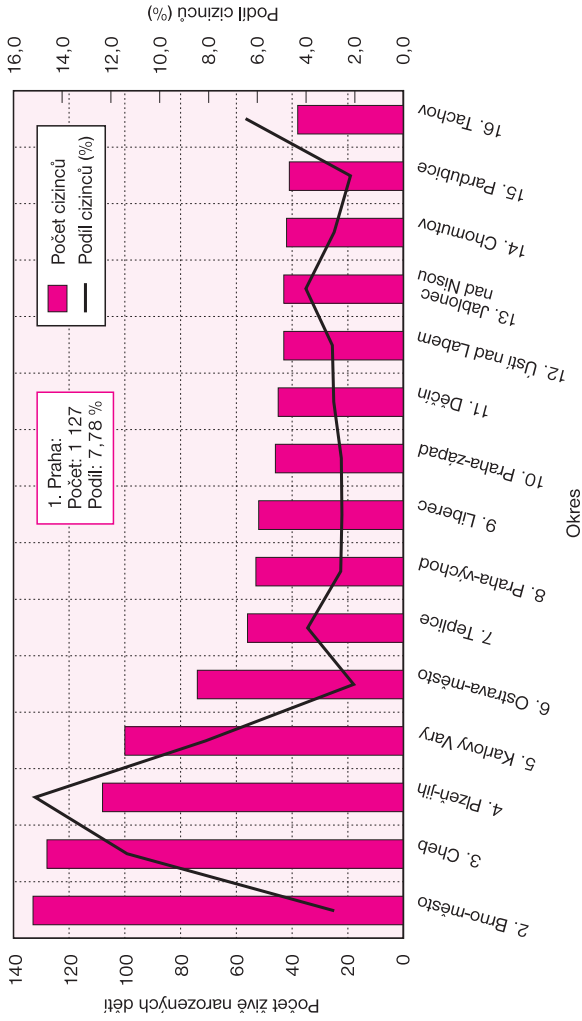

Graf č. 32 je posledním grafem ukazujícím proces porodnosti v roce 2009. Znáznorňuje okresy s nejvyššími počty živě narozených cizinců. Celému výčtu okresů vévodil okres Hlavní město Praha, který ale z důvodu velmi vysokého počtu narozených dětí byl v grafu odlišen pomocí textového pole. Na druhém místě se umístil okres Brno-město a v těsné blízkosti za ním ještě okres Cheb. Další okresy již měly od zmiňovaných tří větší odstupy, které se stupňovaly. V roce 2009 se relativně nejvíce cizinců narodilo v okrese Plzeň-jih a v Chebu. Praha s nejvyššími absolutními počty nedosáhla z hlediska podílu na přední místa.

Závěr

V roce 2009 se na území České republiky narodilo 3 104 cizinců. Největší podíly patřily státním občanstvím Vietnamu, Ukrajiny a Slovenska. Ačkoliv se nejvíce cizinců narodilo v Hlavním městě Praze, neodpovídala tomu hodnota úhrnné plodnosti, která byla nejvyšší v Karlovarském kraji. Hodnota podílu živě narozených cizinců byla nejvyšší v hlavním městě a v Karlovarském kraji, mezi okresy pak dominoval okres Plzeň-jih.

Graf č. 32: Živě narození cizinci ve vybraných okresech ČR v roce 2009

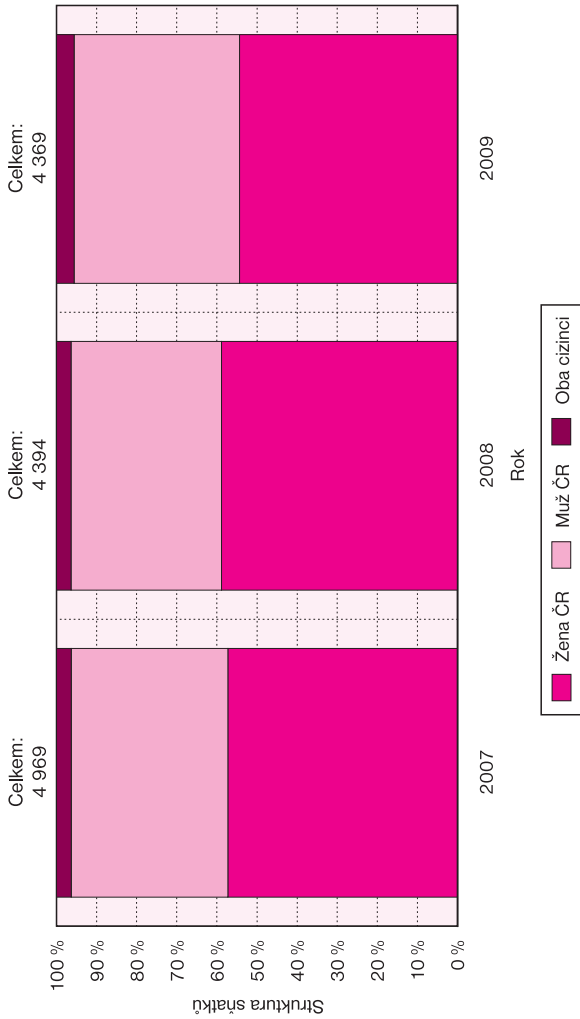
2.3 Sňatečnost

Následující část je věnována procesu sňatečnosti cizinců na území České republiky. V roce 2009 dosáhl podíl sňatků cizinců hodnoty okolo 9 %.

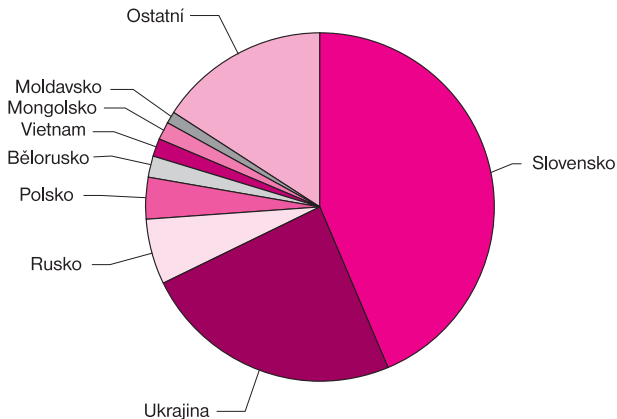
Počet sňatků znázorňuje graf č. 33, který mimo jiné ukazuje vývoj ve třech po sobě jdoucích letech. Počet sňatků mírně klesal, kdy v roce 2007 se jejich počet zastavil těsně pod pěti tisíci, zatímco v roce 2009 nedosáhl ani čtyř a půl tisícové hranice. Složení sňatků podle toho, zda do manželství vstupoval muž-cizinec nebo žena-cizinka, případně oba cizinci, se během tří let příliš neměnil. Až v posledním roce se zdá, že mírně narostl počet sňatků oboustranně uzavíraných cizinci a zároveň mírně klesl počet případů, kdy sňatek uzavírali partneři ve složení muž-cizinec a žena-občanka České republiky.

Koláčové grafy č. 34 a 35 ukazují strukturu sňatků v případě, že je jeden ze snoubenců občanem České republiky. Pokud měly nevěsty státní občanství České republiky, nejvíce vstupovaly do manželství s mužem ze Slovenska, Německa a Spojeného Království. Mezi deset nejčastějších státních občanství se dostali také muži ze Spojených států, Ukrajiny nebo Rakouska. Pokud měl ženich státní občanství České republiky, nejčastěji si bral za ženu Slovenku, Ukrajinu a Rusku. Následovaly ženy z Běloruska, Vietnamu nebo Mongolska. Podle struktury je patrné, že české ženy si berou muže více z vyspělých zemí, zatímco čeští muži si za ženu berou občanky zemí východní Evropy, popř. Vietnamu či Mongolska.

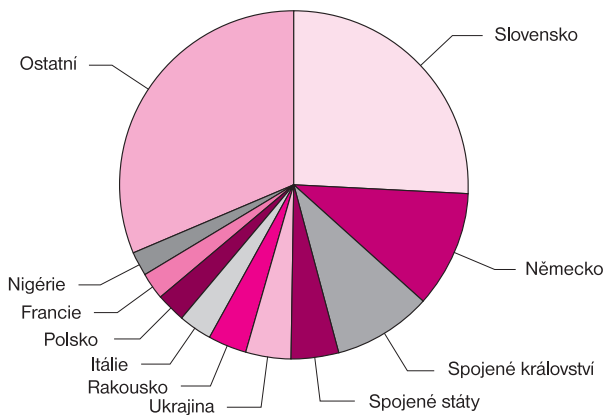
Graf č. 33: Počet sňatků cizinců a jejich složení v jednotlivých letech

Graf č. 34: Struktura sňatků v roce 2009 (Muž_ČR)

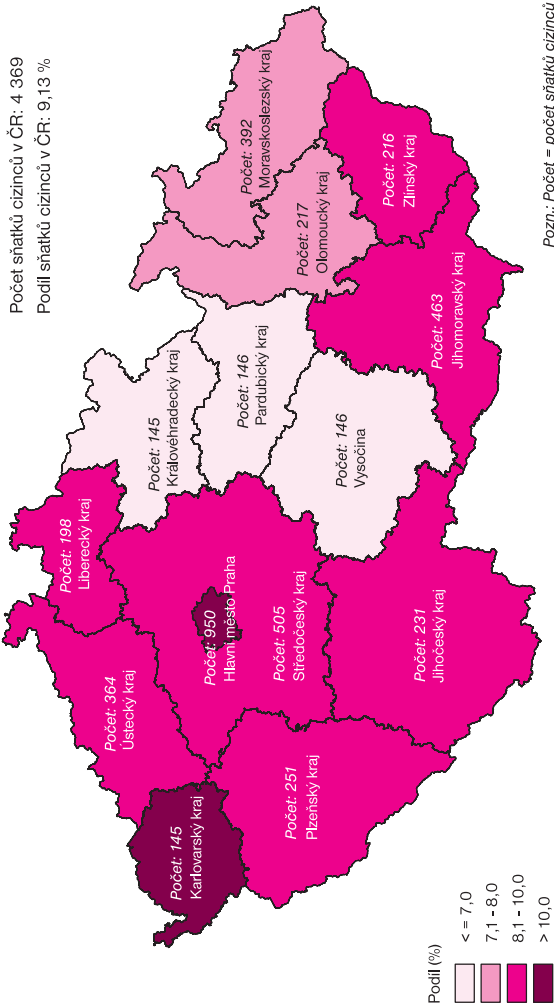

Graf č. 35: Struktura sňatků v roce 2009 (Žena_ČR)

Pohled na problematiku v regionálním měřítku přináší mapa č. 12. Co se týká absolutních počtů sňatků, je situace téměř předvídatelná. Nejvyšší počty se nacházely v kraji Hlavní město Praha a dále v krajích s početně větším krajským městem anebo v případě Středočeského kraje v zázemí hlavního města. Nejnižší počty bychom v roce 2009 našli v krajích Královehradeckém a Karlovarském. Posledně zmíněný kraj, resp. skutečnost, že se mezi kraji v případě absolutních počtů umístil na posledních místech, neodpovídá jeho postavení v případě podílu sňatků cizinců. Karlovarský kraj spolu s hlavním městem zaujímaly nejvyšší příčky v případě podílu sňatků cizinců. Nejvíce krajů spadalo v roce 2009 do předposledního intervalu, nicméně tři kraje nacházející se na hranici Čech a Moravy měly podíl sňatků cizinců na nejnižších hodnotách. Nejmenší hodnota byla naměřena v Královehradeckém kraji, kde zůstala těsně pod 6% hranicí.

Mapa č. 12: Podíl sňatků cizinců a počet v krajích ČR v roce 2009

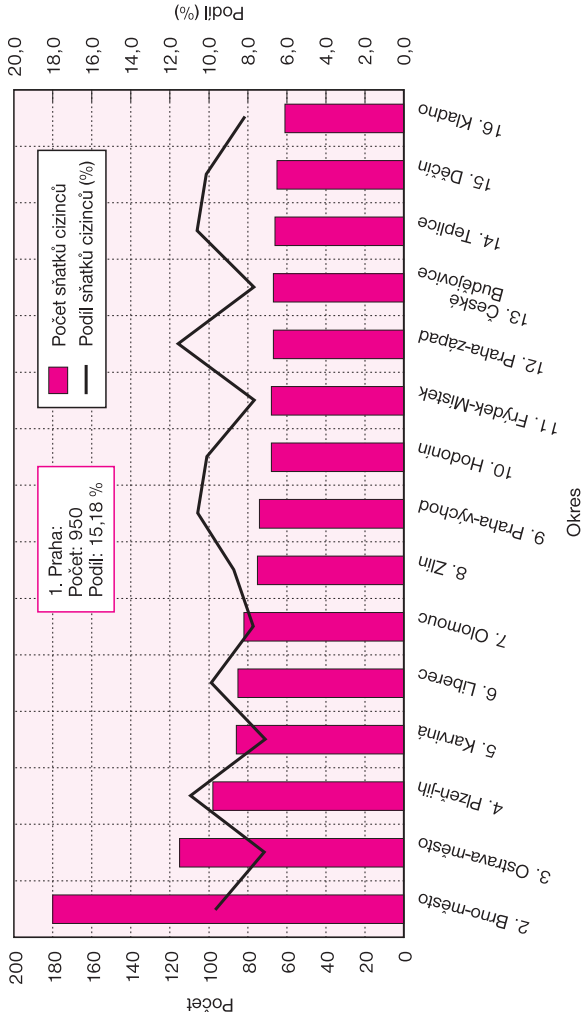

V grafu č. 36. je znázorněno šestnáct, resp. patnáct okresů s nejvyšším počtem sňatků. Řadě okresů dominuje Praha, a to i hodnotou podílu sňatků. Pro úplnost byla zařazena i mezi okresy i když v rámci územního členění vystupuje jako kraj. Za ní se umístily okresy Brno-město a Ostrava-město. Vyšší počty sňatků se nachází v okresech s velkou aglomerací a dále v hraničních okresech České republiky. Hodnoty podílu ve většině okresů mimo Prahu kolísaly mezi 8-12 %

Závěr

Počet sňatků cizinců dosáhl v roce 2009 hodnoty 4 369. Nejvíce sňatků cizinců se uskutečnilo v hlavním městě Praha, nejméně pak v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. Z pohledu podílu sňatků cizinců byly nejvyšší hodnoty zaznamenány v Hlavním městě Praha a v Karlovarském kraji. Mezi okresy vévodily v absolutních počtech mimo Prahu, okresy Brno-město a Ostrava-město. Podílům sňatků cizinců vévodilo Hlavní město Praha a dále okresy z různých částí republiky. Řazení okresů podle podílu neodpovídalo řazení okresů podle absolutních počtů sňatků.

Graf č. 36: Počet a podíl sňatků cizinců ve vybraných okresech v roce 2009

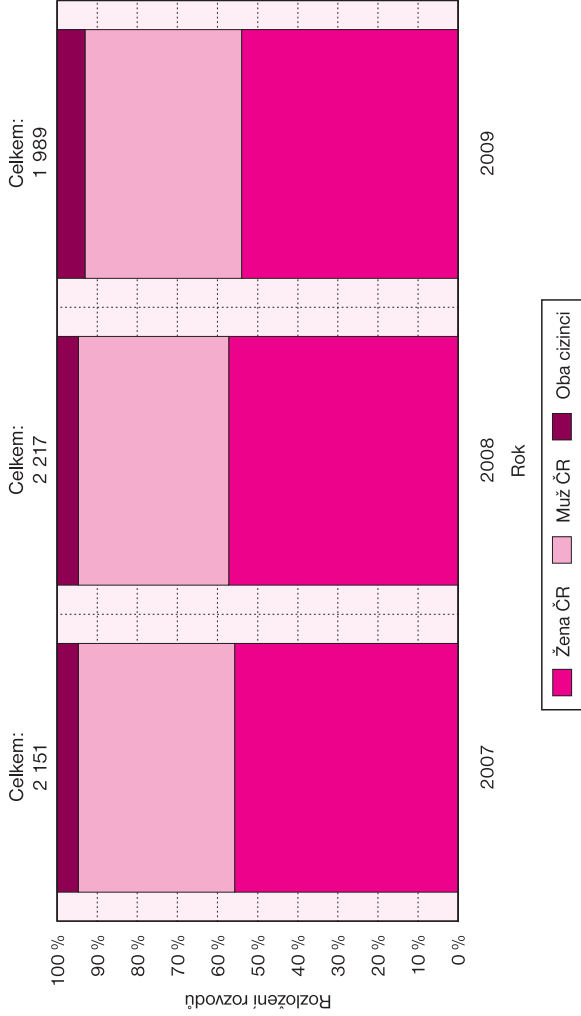
2.4 Rozvodovost

Následující kapitola se zabývá procesem rozvodovosti. Počty rozvodů cizinců se pohybují stabilně na hodnotě kolem dvou tisíc událostí za rok, což v roce 2009 tvořilo necelých 7% z celkového počtu rozvodů na území České republiky.

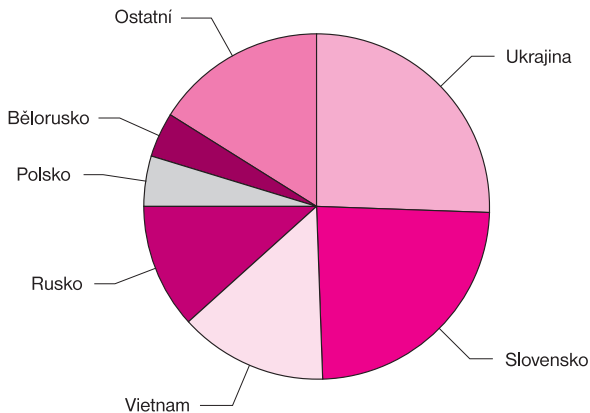
Celkový počet rozvodů a jeho skladba zobrazena v grafu č. 37, který ukazuje stabilní strukturu. Po všechny roky převládaly rozvody s ženou-občankou ČR. Nejméně rozvodů bylo zaznamenáno v případě manželství cizinců, což ovšem souvisí se situací v oblasti sňatečnosti, kdy nejméně sňatků je uzavíráno právě v případě snoubenců oboustranně jiných státních občanství než českého.

Koláčové grafy č. 38 a 39 ukazují strukturu rozvodovosti podle nejčastějších státních občanství. V případě, že se rozpadlo manželství s ženou se státním občanstvím ČR, převládalo státní občanství manžela slovenské, vietnamské či ukrajinské. Rozpadlo-li se manželství, kde byl muž státním občanem České republiky, jeho manželka měla většinou státní občanství Ukrajiny, Slovenska nebo Vietnamu. Je tedy patrné, že struktura rozpadajících se manželství je, jak v případě ženy, tak v případě muže ČR, velmi podobná.

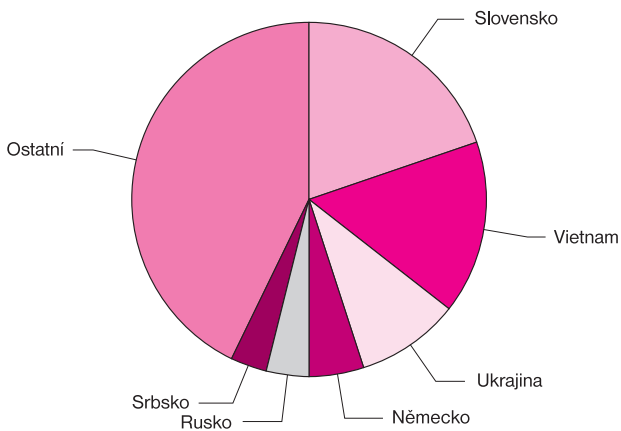
Graf č. 37: Počet rozvodů cizinců a jejich složení v jednotlivých letech

Graf č. 38: Struktura rozvodů v roce 2009 (Muž_ČR)

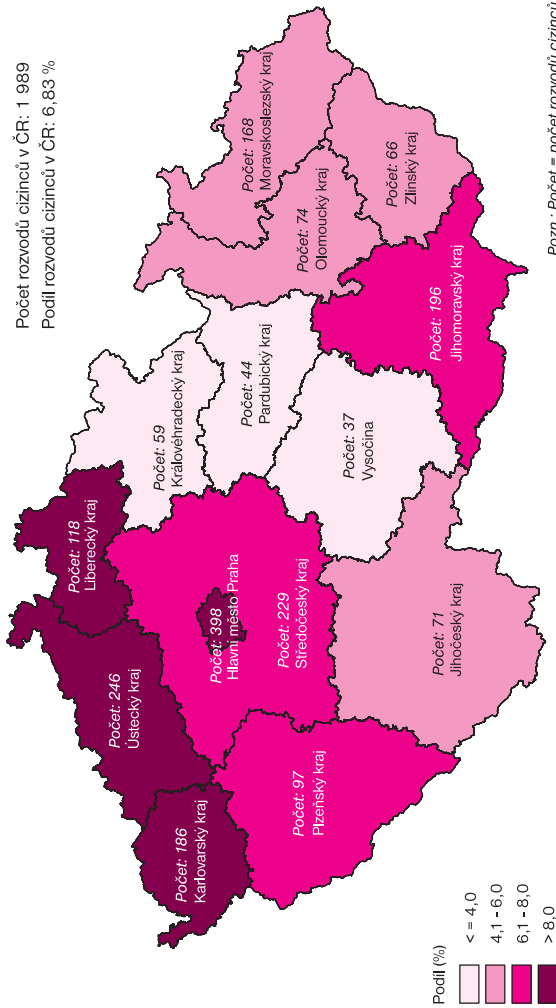
Graf č. 39: Struktura rozvodů v roce 2009 (Žena_ČR)

Regionální skladba rozvodovosti se vyznačuje svou nerovnoměrností. Co se týká absolutních počtů rozvodů cizinců, vyšší čísla byla zaznamenána v severních hraničních oblastech a dále v krajích s populačně velkým krajským městem - jednalo se tedy o kraj Moravskoslezský, Jihomoravský, Středočeský a Hlavní město Praha, kde byl absolutní počet rozvodů cizinců nejvyšší. Naopak nejnižší počet byl zaznamenán v kraji Vysočina.

Hodnoty podílu rozvodů cizinců na všech rozvodech v ČR v jednotlivých krajích se od absolutních počtů liší. Nejvyšší podíl rozvodů cizinců byl zaznamenán v Karlovarském kraji (16,76 %), za kterým se umístilo hlavní město (12,63%). Naopak nejnižší hodnotu podílu rozvodů cizinců vykazoval kraj Vysočina (3,20 %) (viz Mapa č. 13).

Mapa č. 13: Podíl rozvodů cizinců a počet v krajích ČR v roce 2009

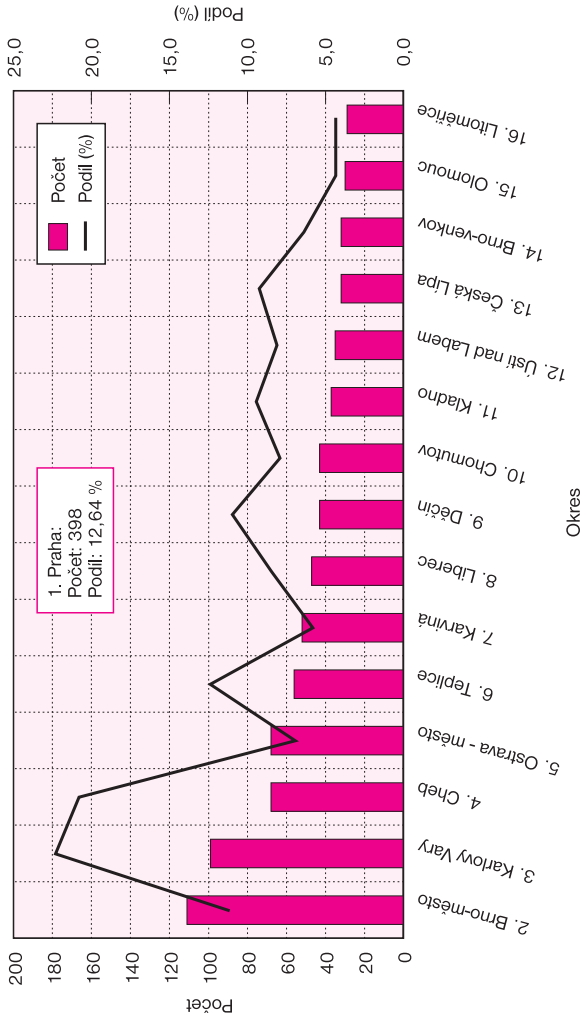

Na grafu č. 40 je znázorněno šestnáct, resp. patnáct okresů s nejvyšším počtem rozvodů v roce 2009. Přestože je Hlavní město Praha krajem, je možno na něj nahlížet i jako na okres. V řazení okresů zaujal první místo. S výrazným odstupem se na druhém místě umístil okres Brno-město a dále Karlovy Vary. Ve zbylých okresech byl počet rozvodů již velmi nízký a okresy se mezi sebou příliš nelišily. Naproti tomu křivka znázorňující podíl rozvodů cizinců se od absolutního počtu liší. Nejvyšších hodnot dosahovala v okrese Karlovy Vary a Cheb. I když okresy Hlavní město Praha a Teplice měly úplně odlišné absolutní počty, podíl rozvodů cizinců byl v těchto okresech téměř shodný (Teplice - 12,39 %, Hlavní město Praha - 12,63 %).

Závěr

V roce 2009 se celkový počet rozvodů cizinců v České republice zastavil na počtu 1 989. Více se rozváděly dvojice, kdy žena byla občankou České republiky. Struktura podle státního občanství odpovídala přibližně struktuře sňatků cizinců - největší podíl rozvodů cizinců zaujímala státní občanství Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu. Nejvíce cizinců v přepočtu na celkový počet sňatků se nacházelo v krajích severních Čech a v Hlavním městě Praha. Tomu odpovídala i křivka znázorňující podíl rozvodů cizinců v okresech. Nejvyšších hodnot dosahovala v okresech Karlovy Vary, Cheb a Teplice. Podle počtu rozvodů dominoval okres Hlavní město Praha.

Graf č. 40: Počet a podíl rozvodů ve vybraných okresech v roce 2009

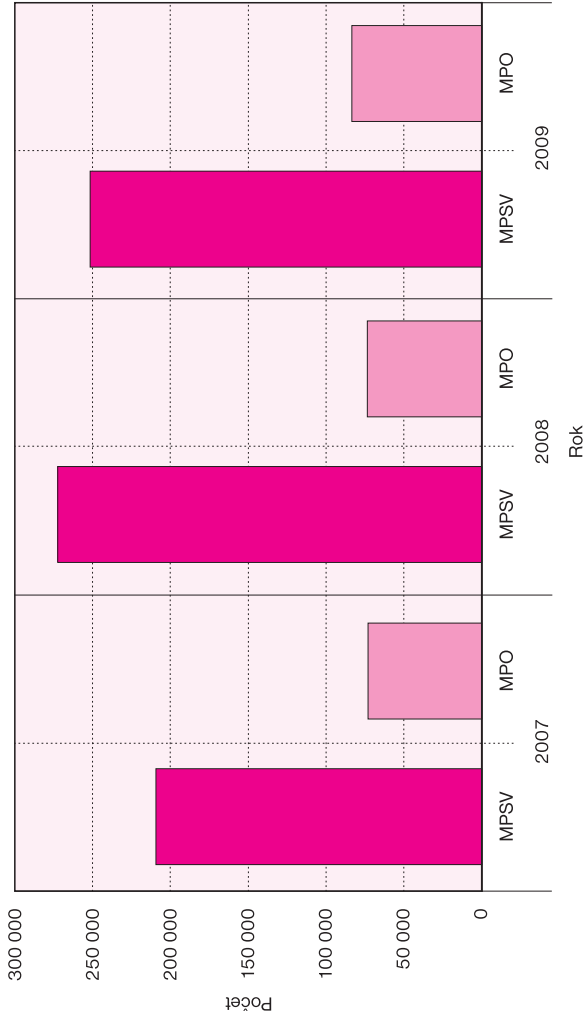
2.5 Zaměstnanost

Rok 2009 znamenal z pohledu zaměstnanosti cizinců oproti předchozím rokům změnu. Poprvé od roku 2003 došlo k poklesu zaměstnanosti, a to především z důvodu poklesu počtu cizinců v evidenci úřadů práce. Naopak v porovnání s předchozími lety vzrostl počet držitelů živnostenského oprávnění. Je tedy pravděpodobné, že se část cizinců pouze přesunula ze skupiny evidovaných úřady práce do skupiny držitelů živnostenských oprávnění.

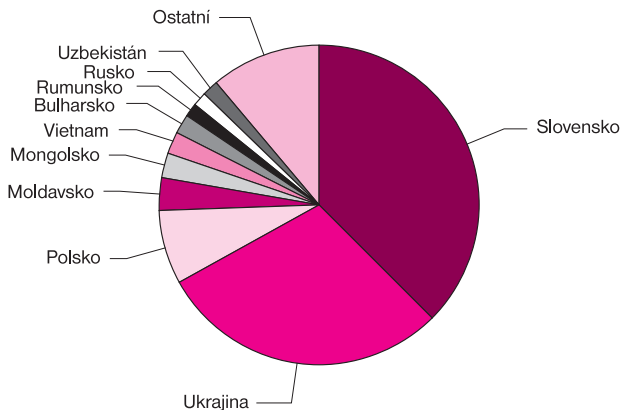
Graf č. 41 zachycuje změnu v počtu ekonomicky aktivních cizinců. K 1. 7. 2009 bylo na území České republiky 335 176 ekonomicky aktivních cizinců, z toho 83 514 osob s živnostenským oprávněním. Podíl cizinců s živnostenským oprávněním činil v roce 2009 24,92 %. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu zmiňovaného podílu. Ve zmiňovaném roce 2008 dosáhl podíl hodnoty 21,24 %. V roce 2007 dosáhl v rámci tří sledovaných let maxima a přiblížil se k 26 %.

Koláčové grafy č. 42 a 43 ukazují deset nejčastějších státních občanství jak ve skupině cizinců evidovaných úřady práce, tak u cizinců, kteří jsou držiteli živnostenského oprávnění. V případě cizinců evidovaných úřady práce převažovali cizinci slovenského a ukrajinského státního občanství. Významněji do struktury zasáhlo ještě Polsko. Zbylá státní občanství tvořila jednotlivě pouze nepatrnou část tohoto grafu. Velmi podobně vypadá také graf znázorňující situaci v případě cizinců s živnostenským oprávněním. Největší zastoupení měli v roce 2009 občané Vietnamu, za kterými se zařadili občané Ukrajiny a Slovenska. Zbylá státní občanství podobně jako v předchozím případě zasahovala do struktury pouze minimálně.

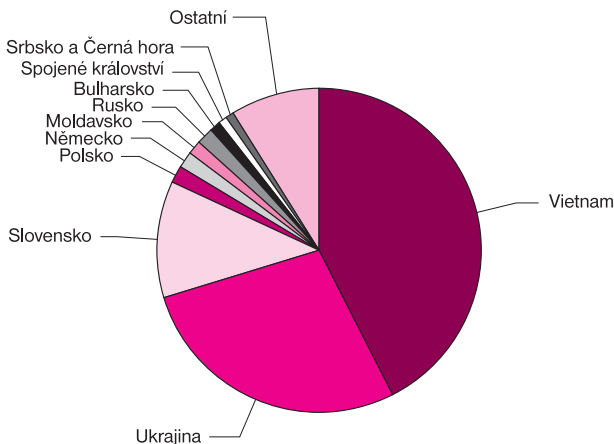
Graf č. 41: Vývoj počtu cizinců evidovaných na úřadech práce a s živnostenským oprávněním k 1. 7. příslušného roku

Graf č. 42: Struktura cizinců podle státního občanství evidovaných MPSV

Graf č. 43: Struktura cizinců podle státního občanství evidovaných MPO

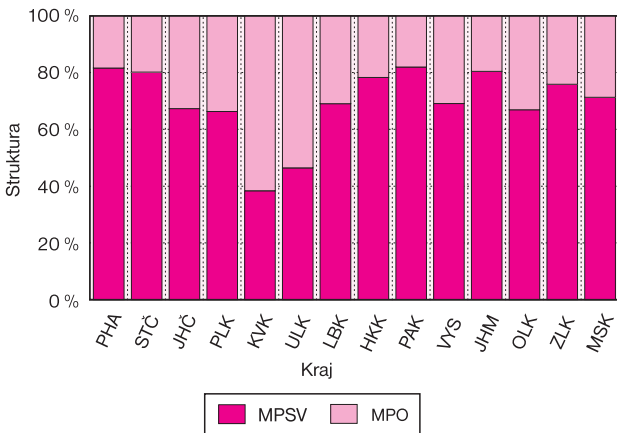

Graf č. 44 přináší pohled na regionální strukturu zaměstnanosti podle krajů. Největší počet ekonomicky aktivních cizinců byl v Hlavním městě Praze (117 052 osob), za kterým se jako obvykle zařadil Středočeský kraj (50 360 osob). Naopak nejnižší počty cizinců se nacházely v kraji Vysočina (6 539 osob) a v Olomouckém kraji (5 502 osob). Z pohledu struktury zaměstnanosti dělené na cizince mající živnostenské oprávnění a cizince registrované úřady práce se nejnižší hodnoty podílu cizinců mající živnostenské oprávnění nacházely v Pardubickém, Jihomoravském kraji a také v Hlavním městě Praze. Nejvyšší podíly naopak můžeme pozorovat v Karlovarském a Ústeckém kraji.

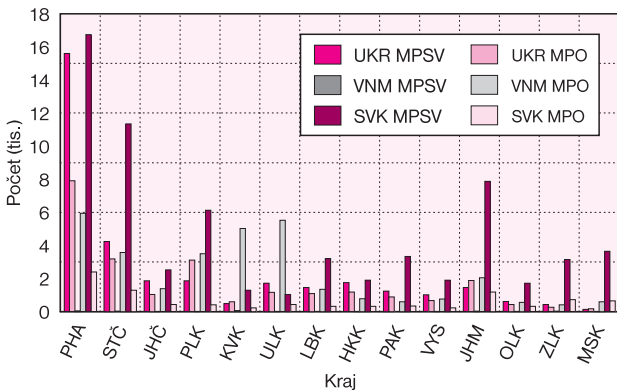
V grafu č. 45 je obsaženo několik informací týkajících se absolutních počtů tří nejčastějších státních občanství v krajích, a to podle toho, zda příslušníci daného státního občanství byli registrováni MPSV nebo MPO, zda tedy byli v postavení zaměstnanců nebo patřili do kategorie držitelů živnostenského oprávnění. Nejvyšší počty bez ohledu na typ registrace se nacházely v Hlavním městě Praze. U zbývajících krajů vystupovalo z řady vždy alespoň jedno státní občanství. V případě registrace držitelů živnostenského oprávnění, převažovali většinou občané vietnamského státního občanství. V případě registrace úřady práce byli v převaze občané Slovenska.

Tabulka pod grafem obsahuje informaci o podílu těchto tří státních občanství bez ohledu na typ registrace k celkovému počtu ekonomicky aktivních osob v jednotlivých krajích. Nejvyšší hodnota podílu byla zaznamenána v Karlovarském kraji, nejmenší pak v kraji Moravskoslezském. U prvně jmenovaného to znamená malou rozmanitost státních občanství, u druhého kraje je situace opačná. Kraj je z hlediska struktury státních občanství velmi rozmanitý.

Graf č. 44: Struktura zaměstnanosti cizinců v krajích České republiky v roce 2009

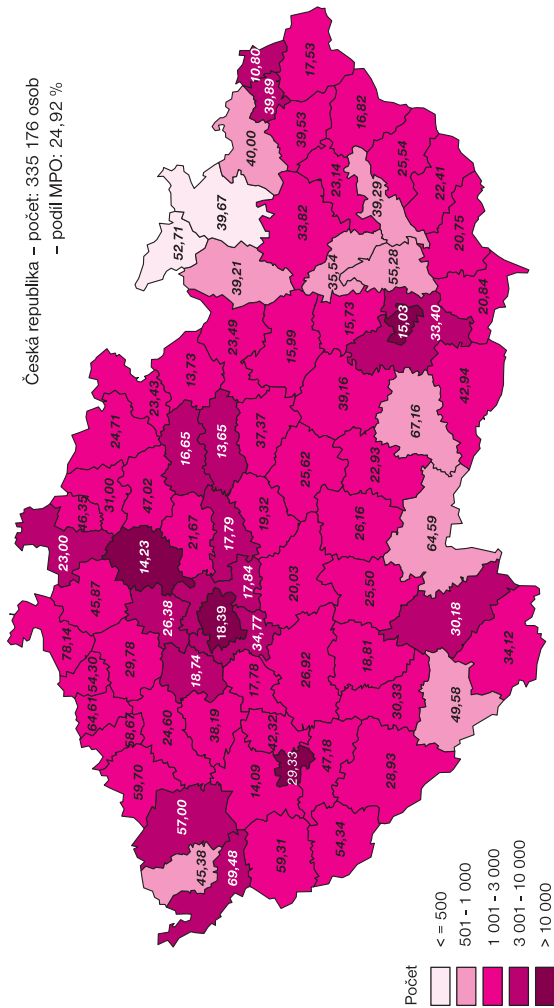

Graf č. 45: Tři nejčastější státní občanství v krajích České republiky v roce 2009

Podíl TOP 3	41,53	46,93	65,62	61,30	74,21	64,52	67,28	45,65	50,11	69,45	42,98	65,93	70,44	29,87
-------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Mapa č. 14: Zaměstnanost cizinců a podíl cizinců s živnostenským oprávněním v okresech České republiky v roce 2009

Poslední informaci z pohledu zaměstnanosti přináší mapa č. 14^{*)}, která zobrazuje situaci ve struktuře okresů. Pětiúrovňová škála rozdělila Českou republiku podle počtu ekonomicky aktivních cizinců. Do nejvyššího intervalu se vešly čtyři okresy. Jednalo se buď o okresy s velkou aglomerací nebo o průmyslově významné okresy. Do druhého intervalu patřilo v roce 2009 čtrnáct okresů, které byly „náhodně rozesety“ na území republiky, především pak okresy Středočeského a Karlovarského kraje. Třetí interval pokrýval většinu území jak v Čechách, tak na Moravě. Poslední dva intervaly zahrnovaly zbývající okresy, přičemž poslední interval se týkal již pouze dvou okresů na severovýchodě republiky - jednalo se o Bruntál a Jeseník. Druhá informace, která je v mapě obsažena, je podíl držitelů živnostenského oprávnění. Nejvyšší hodnota byla naměřena v okrese Děčín (78,14 %) a dále v okresech Cheb, Třebíč či Teplice. Naopak nejmenší podíl cizinců, kteří jsou držiteli živnostenského oprávnění, byl zaznamenán v okresech Karviná (10,80 %) a dále pak v okrese Pardubice či Rychnov nad Kněžnou.

Popsanou situaci ještě dokládá graf č. 46, který zobrazuje patnáct, resp. šestnáct okresů s nejvyššími počty ekonomicky aktivních cizinců na území České republiky. Zvláštní postavení zaujímá Hlavní město Praha, která má postavení kraje. Pro ilustraci je zde však srovnávána i s okresy. Je patrné, že absolutní počty zaměstnaných cizinců neodpovídají podílu cizinců majících živnostenské oprávnění.

Závěr

K 1. 7. 2009 bylo na území České republiky 335 176 ekonomicky aktivních cizinců. V evidenci MPSV převažovali ve struktuře cizinců podle státního občanství občané Slovenska, Ukrajiny a Polska, v evidenci MPO pak mimo Slovenska a Ukrajiny ještě Vietnam. Regionální pohled ukazuje, že počet živnostníků výrazně převažuje nad cizinci evidovaných MPSV v krajích Karlovarském a Ústeckém. Z pohledu okresů se nejméně ekonomicky aktivních cizinců nacházelo v okresech Bruntál a Jeseník, nejvíce pak v hlavním městě Praze, Plzni, Brnu-městě a Mladé Boleslavi.

^{*)} V mapě chybí z důvodu malého prostoru označení okresů. Názvy okresů lze najít v předchozí mapě č. 10.

Graf č. 46: Okresy s nejvyššími počty ekonomicky aktivních cizinců a podíl cizinců evidovaných MPO v roce 2009

